

AGATA TESTAR:

En natt på s

Det händer konstiga saker
i rum nummer 19...

Den övernaturliga övernattningen
satte sina spår. Hos vissa...

Är det någon som
vandrar i korridoren?

Allas 45/16

spökslottet

Bäckaskogs slott har anor från 1200-talet.

Det knirrar och knarrar. Och saker verkar röra på sig. Efter en mörk ruggig natt på ett äkta spökslott är Allas reporter inte lika kaxig längre. Men sonen Jonathan har sovit som en spökimmun stock...

AV AGATA GARPENLIND CRONQVIST
FOTO: PETER COHN, AGATA GARPENLIND CRONQVIST, SONY PICTURES ENTERTAINMENT OCH SHUTTERSTOCK

Jag tror inte på spöken. Definitivt. Inte. Nog. Så att sova över på spökslott är ingen match för mig. Väl. För det är det jag lovat att göra.

–Inga problem! hojtade jag liiite för gällt när tjifen frågade.

Rum nummer 19, där oförklarliga saker sägs ske, skulle bli mitt för en natt.

Harkel.

–Jo-eh, e det okej att jag tar med min son Jonathan? Du vet, han är ju bara elva och gillar nog sånt där. Håller honom i handen om han blir rädd, kaxade jag.

Men när mörkret föll över

Bäckaskogs slott utanför Kristianstad i Skåne var jag inte så kaxig längre.

Olustig känsla

Höstskuggorna sträcker sig efter oss när vi når det ståtliga 1200-talsslottet i kvällen. Kolsvarta råkor kraxar, bäddar för natten bland slottsparkens knotiga grenar.

Knarrande trappor, prång och så en oändligt lång korridor, som ur en film av Stephen King, leder till vårt stora hörnrum högt upp i tornet. Här bodde Lill-Babs under inspelningen av SVT-serien "Stjärnorna på slottet" 2013. Hon blev klappad på kinden. Av någon. Mitt i natten. Fast hon bodde själv. I en hel vecka. Bytte hon inte rum.

–Det är det gäster som gör ibland. Ibland berättar städpersonalen att ingen sovit i sängen i rum nummer 19. Vi gissar att gästen tagit sitt pick och pack och flyttat in hos någon kollega. Vissa vägrar helt sonika att bo i det rummet, där oförklarliga saker sägs hända, dörrar och fönster öppnas utan synbar anledning, berättar Anna Lundin, som driver slottet tillsammans med sin familj.

Själv har hon dock aldrig

mött några spöken på slottet.

–Men en gång för många år sedan var jag helt själv på slottet och då fick jag plötsligt en olustig känsla av att jag inte var ensam.

Innan vi når vårt rum tittar en liten man fram från bakom en av dörrarna. Han vill informera oss om att det

spökar i rum nummer 19. När vi svarar att det är vårt rum tror han oss inte förrän vi visar honom nyckeln. Då tystnar han.

Nickar sakta och försvinner tillbaka in bakom sin dörr.

Rummet är stort och fint. I ett av fönsterna står en gyllene gunghäst. Det är ingen slump. Ute är det mörkt nu.

Dags för slottsmiddag under kristallkronorna. Sedan spökvandring genom mörkret i slottet med Anna Lundin.

Inmurad baby

Hon berättar om Shejk, Karl den XV:s livhäst, slottets tydligaste spöke, som galopperar om nätterna i slottsparken. När kungen dog påbjöd traditionen att hans häst skulle avlivas. Shejk sköts ihjäl på borggården och begravdes i slottsparken. Det sägs att om man råkar se honom i ögonen kan någonting hemskt hända.

Elvira, en gäst på slottet som fick krossat glas i ansiktet och skadades svårt, sägs smyga i slottet om nätterna. Efter olyckan bar hon en svart slöja för ansiktet under resten av sitt liv.

I det gamla tvätteriet sägs en inmurad bebis skrika. I ett av tornen vars dörr under många år var låst inifrån och omöjlig att öppna sägs sängen stå obäddad fast den nyss bäddats.

Efter spökvandringen irrar vi ut i beckmörkret för att ta en bild av Shejks grav i stämningfullt mörker till tidningen. Djupt inne bland träden står stenen. Ingen Shejk, men nu är det faktiskt riktigt läskigt att vara Spökreporter & Son & Fotograf.

Vi skyndar upp på rummet. Den icke-digitala gamla klockan på nattduksbordet visar rätt tid, konstaterar Jonathan, 23.40.

–Men sekundvisaren har stannat, säger han, virar in sig i täcket och somnar som en spökimmun stock.

Jag försöker bortse från klockincidenten, sova bara.

Vaknar mitt i natten. Knarr. Knarr igen. Jag ligger blickstill, låtsas sova, vågar inte titta upp. Vill bara somna om.

Forts på nästa sida

Hästen gungade på natten.

Här ligger en häst begravd.

Sov här om du vågar!

Forts från föreg sida
Längtar till morgonljuset.
Försöker somna om mig själv
med Lill-Babs vittnesmål som
mantra: "Det var ett snällt
spöke." Ett snällt spöke! Sov
nu, Agata.

Morgonen kommer. Natten
är över. Jonathan "Orädda
Klippan" lever. Agata "Dar-
rande Asplövet" lever. Fak-
tiskt. Är upprymd över att
morgon kom till slut. Natt-
rädslan tycks obegriplig med
rummet i morgonsol.

Hjälten Lill-Babs

Jonathan berättar att han såg
att gunghästen, till åminnel-
se av Shejk, gungade under
natten.

Jag:

–Men det var säkert något
fönster som var öppet och så
bläste det till.

Jonathan:

–Nej, det bläste inte. För
jag stängde ventilationen or-
dentligt innan vi la oss. Och
alla fönsterna.

Och jag såg honom göra
det. Vartenda ett.

Sover jag i rum nummer 19
igen? Helst inte.

Jag tror fortfarande inte på
spöken. Men. Man kan ju fak-
tiskt aldrig helt säkert veta.
Det jag vet säkert är att Lill-
Babs är en hjälte. Och Jo-
nathan.

www.backaskogslott.se ■

■ Sundbyholms slott, Eskilstuna, Södermanland

Ett spöke har setts i vinkällaren: "En lång
mörk vålnad helt svartklädd med en huva
som skymde ansiktet." Flera personer har
berättat om den känsla av oförklarlig närvaro som
vilar över Sundbyholm. www.sundbyholms-slott.se

■ Gripsholms värdshus, Mariefred, Södermanland

Ett av Sveriges äldsta värdshus med många spökhistorier.
Stolar flyttas, låsta dörrar öppnas, lampor tänds. Gäster har
vaknat av att de blivit omstopade "som ett litet barn".
www.gripsholms-varldshus.se

■ Häringe slott, Västerhaninge, Södermanland

En av de forna slottsägarna sägs
gå runt på slottet, städa och dona.
Hon tycker inte om när det är
stökigt och då sveper hon fram
genom slottet som en iskall vind.
www.haringeslott.se

■ Prästgården, Borgvattnet, Jämtland

Ett av Sveriges mest hemsökta hus. Här
spökar pigan som blev gravid med prästen
och spärrades in i skafferiet tills barnet var
fött – och det dödades. Oförklarliga knack-
ningar, fotsteg och vålnader. En gäst berättar
att han tagit ett foto på sin spegelbild. När
han sedan tittar på bilden hemma syns bara en
spiegel utan spegelbild. www.borgvattnet.eu

■ Vadstena Klosterhotel, Vadstena, Östergötland

Här brukar en spökdama sätta sig på gästernas sängkant.
Gäster har lyckats få med spökenas skuggor på bild.
Lampor tänds och släcks av sig själva.
www.klosterhotel.se
Fler spökberättelser från olika hotell på spokhotell.se

Mer läskig läsning

www.paranormal.se
www.paranormal.se
www.spokwebben.se

Ruskig ordlista

Gast: samlingsnamn för
övernaturliga företeelser
som spöken men även ett
namn på odöpta mördade
barn och fördrivna foster.

Gengångare: människor
som dött på ett våldsamt
eller olyckligt sätt.

Medium: en person med
övernaturliga förmågor
som kan få kontakt med
andevärlden.

Parapsykologi: studiet av
övernaturliga fenomen.

Poltergeist: ett väsen som
påstås interagera med sin
omgivning genom att på-
verka den fysiskt, exempel-
vis genom att föra oväsen
eller att flytta runt på saker.

Seans: sammankomst då
ett medium söker kontakt
med deltagarnas avlidna
nära.

Spökjägare: person som
dokumenterar övernaturliga
händelser, till exempel i
hemsökta hus.

Zombie: en människa vars
sinne behärras av en an-
nan eller en död människa
vars kropp återfått livet för
att den ska utföra en mäs-
tares order.

Anna Lundin leder
spökvandringen.

Tror du på spöken?

Tron på spöken har existerat i alla kulturer genom alla tider...

Spöke – från tyskans "spook" – eller gengångare, vålnad, fantom, är enligt folktro och parapsykologi en avliden persons ande, själ eller skuggbild. Tron på spöken har existerat i alla kulturer genom alla tider och hör till folktrons mest gemensamma föreställningar. Det har gjorts otaliga tester och experiment av fenomenet, vittnesmål har rapporterats men det finns inga vetenskapliga bevis för spökens existens.

Enligt myten är spöken människor som dött och som hemsöker sin dödsplats, kyrkogårdar, galgbackar eller sitt hus.

Slott är klassiska spökeplatser. I moderna spökehistorier har slotten ofta ersatts av stora opersonliga platser, som underjordiska kulvertar under exempelvis stora sjukhus, som i Lars von Triers tv-serie "Riket"

eller som i filmen "Blair Witch Project", vars uppföljare "Blair Witch" gick upp på biograferna under hösten, en öde skog.

Gengångare vi minns

- "Lilla spöket Laban" av Inger och Lasse Sandberg.
- Shakespeares **Hamlets** pappas vålnad.
- Tre ungdomar ger sig ut på en campingtur för att göra en dokumentär om **The Blair Witch**, Blair-höxan, men försvinner i den amerikanska skräckfilmen "Blair Witch Project" (1999). "Blair Witch 2" (2000) och "Blair Witch" (2016) är uppföljarna.

● I den amerikanska komedin "Ghostbusters" från 1984, och i ny version 2016, jagar ett gäng vetenskapsmän spöken.

● Ur "Harry Potter" av J.K. Rowling: Professor Cuthbert Binns, lärare på Hogwarts, skolan för häxkonster och trolldom, är ett spöke.

Från filmen "Ghostbusters" från 2016.

Många har mött en osalig ande

Var femte svensk tror att människor kan gå igen, visar en undersökning som gjorts av Sifo och SvD. Lika många säger sig ha varit i kontakt med, eller haft en förnimmelse av, en person som dött. Tre gånger fler kvinnor än män uppger detta.

Religionsvetare ser en renässans för tro på spöken, till viss del beroende på att tv-serier och filmer om spöken och vampyrer gör det mer accepterat att tro på det övernaturliga. Dessutom har minskad religiositet bland svenskarna

skapat ett tomrum som kan fyllas på detta sätt.

De som är över 65 år är minst benägna att tro på att människor går igen.

Sandra Lagerholm, 32, förskollärare, Oxie:

–Ja, det gör jag. Jag har inte träffat något men jag har hört om många som har och då borde det stämma i någon mån.

Daniella Nebre, 21, säljare, Malmö:

–Nej, det gör jag inte. Jag är en realist som tror på fysiska bevis.

Linda Brun, 41, hemmeförälder, Lomma:

–Nej. Men man kan ju alltid bli överbevisad men till dess: nej.

Daniel Gunnarsson, 39, socionom, Åkarp:

–Nej, tills det är bevisat. Jag är mer av en realist.

Lina Berg, 27, arbetslös, Åkarp:

–Jo, det gör jag. För några veckor sedan var jag på en seans. Jag tycker man kan känna något ibland. Det borde ju finnas mer än det vi ser.

Mona Hansson, 52, butikschef, Lomma:

–Nej. Jag tror inte på det övernaturliga.

